

Atebion i Gwestiynau nas Cyrraeddwyd yn y Sesiwn Llawn **Answers to Questions not Reached in Plenary**

21 Gorffennaf 1999
21 July 1999

[R] yn dynodi bod yr Aelod wedi datgan buddiant.

[R] signifies the Member has declared an interest.

Cwestiynau i'r Ysgrifennydd Amaethyddiaeth a Datblygu Gwledig **To the Assembly Secretary for Agriculture and Rural Development**

'Farming for the Future' Consultation Document

Q6 Richard Edwards: How does Christine Gwyther propose to use the results of the 'Farming in the Future' consultation document? (OAQ525VB)

The Secretary for Agriculture and Rural Development (Christine Gwyther): The National Assembly will use responses to the consultation document launched at the Royal Welsh Show to develop a clear vision for the future of agriculture in Wales. They will inform policy and assist the Assembly in prioritising the agriculture budget. The responses will also feed into the rural development plan for Wales, which must be submitted to the European Commission later this year.

Dogfen Ymgynghori 'Farming for the Future'

C6 Richard Edwards: Ym mha fodd y mae Christine Gwyther yn bwriadu defnyddio canlyniadau'r ddogfen ymgynghori 'Farming in the Future'? (OAQ525VB)

Yr Ysgrifennydd Amaethyddiaeth a Datblygu Gwledig (Christine Gwyther): Bydd y Cynulliad Cenedlaethol yn defnyddio ymatebion i'r ddogfen ymgynghori a lansiwyd yn Sioe Frenhinol Cymru i ddatblygu gweledigaeth glir ar gyfer dyfodol amaethyddiaeth yng Nghymru. Byddant yn goleuo polisi a chynorthwyo'r Cynulliad wrth flaenoriaethu'r gyllideb amaethyddiaeth. Bydd yr ymatebion hefyd yn goleuo cynllun datblygu gwledig Cymru, y mae'n rhaid ei gyflwyno i'r Comisiwn Ewropeaidd yn ddiweddarach eleni.

Calculation of Hill Livestock Compensatory Allowances

Q7 Kirsty Williams: What plans does Christine Gwyther have to implement changes in the way HLCAs will be calculated in Wales and what is the timetable for those changes? (OAQ543JS)

Christine Gwyther: As part of the Agenda 2000 reforms, the HLCA scheme is to change from a headage based system to an area based one. The Welsh Office published a consultation paper on these changes in April and invited comments by 25 June. We are currently considering the responses received. No decision has been taken yet on how the changes will be implemented. We are awaiting the implementing regulation from the Commission.

Cyfrifo'r Lwfansau Iawndal Da Byw Tir Uchel

C7 Kirsty Williams: Pa gynnlluniau sydd gan Christine Gwyther i weithredu newidiadau yn y modd y bydd lwfansau iawndal da byw tir uchel yn cael eu cyfrifo yng Nghymru, a beth yw'r amserlen ar gyfer y newidiadau hynny? (OAQ543JS)

Christine Gwyther: Fel rhan o ddiwygiadau Agenda 2000, mae'r cynllun iawndal da byw tir uchel i newid o system yn ôl y pen i system a seilir ar arwynebedd. Cyhoeddodd y Swyddfa Gymreig bapur ymgynghori ar y newidiadau hyn ym mis Ebrill gan ofyn am sylwadau erbyn 25 Mehefin. Yr ydym yn ystyried yr ymatebion a dderbyniwyd ar hyn o bryd. Ni wnaed unrhyw benderfyniad eto ynghylch sut y gweithredir y newidiadau. Yr ydym yn disgwyl y rheoliad gweithredu gan y Comisiwn.

Tir Gofal Scheme

Q8 Kirsty Williams: How many farmers have applied and been accepted into the Tir Gofal scheme? (OAQ542)

Christine Gwyther: The Countryside Council for Wales, which manages the scheme on behalf of the Assembly, received 1,421 applications, of which 1,380 were valid. In terms of the environmental benefit they offer, the top 400 will be visited with a view to being offered agreements. A further 300 have been put on stand-by. Applications outside the top 700 environmentally beneficial ones have been rejected.

Cynllun Tir Gofal

C8 Kirsty Williams: Faint o ffermwyr a wnaeth gais i'r cynllun Tir Gofal a chael eu derbyn? (OAQ542)

Christine Gwyther: Derbyniodd Cyngor Cefn Gwlad Cymru, sydd yn rheoli'r cynllun ar ran y Cynulliad, 1,421 o geisiadau, ac yr oedd 1,380 o'r rhain yn geisiadau diliys. Yn nhermau'r budd amgylcheddol y maent yn ei gynnig, ymwelir â'r 400 sydd ar y brig gyda golwg ar gynnig cytundebau iddynt. Mae 300 arall wedi'u rhoi ar restr wrth gefn. Heblaw am y 700 o geisiadau ar y brig sydd â budd amgylcheddol, mae'r gweddill wedi eu gwrrthod.

Cynllun Cymorth Organig 2

C9 Rhodri Glyn Thomas: Pryd y cyflwynir Cynllun Cymorth Organig 2 yng Nghymru? (OAQ547JS)

Christine Gwyther: Yr oeddwn yn falch o gyhoeddi ddydd Llun bod y Comisiwn Ewropeaidd wedi cymeradwyo'r Cynllun Ffermio Organig, ac os y caiff ei gymeradwyo gan y Cynulliad, bydd yn barod i dderbyn ceisiadau o 1 Hydref ymlaen.

Organic Support Scheme 2

Q9 Rhodri Glyn Thomas: When will the Organic Support Scheme 2 be introduced in Wales? (OAQ547JS)

Christine Gwyther: I was pleased to announce on Monday that the European Commission approved the Organic Farming Scheme. It will be open for applications from 1 October, subject to the Assembly's agreement.

The Dairy Industry

Q10 Richard Edwards: What plans does Christine Gwyther have to discuss the future of the dairy industry in Wales in the wake of the Competition Commission's report on Milk Marque and the decision by Stephen Byers not to allow further processing? (OAQ526VB)

Christine Gwyther: I have discussed the issues arising from the report with the Farming Unions. I shall also discuss them with Milk Marque and colleagues in Government, the Scottish Parliament and MAFF.

Y Diwydiant Llaeth

C10 Richard Edwards: Pa gynlluniau sydd gan Christine Gwyther i drafod dyfodol y diwydiant llaeth yng Nghymru yn sgil adroddiad y Comisiwn Cystadleuaeth ar Milk Marque ynghyd â phenderfyniad Stephen Byers i beidio â chaniatáu prosesu pellach? (OAQ526VB)

Christine Gwyther: Yr wyf wedi trafod y materion sydd yn deillio o'r adroddiad gydag Undebau'r Ffermwyr. Byddaf hefyd yn eu trafod gyda Milk Marque a chydweithwyr yn y Llywodraeth, Senedd yr Alban a'r Weinyddiaeth Amaethyddiaeth, Pysgodfeydd a Bwyd.

Farmers' Markets

Q11 Carwyn Jones: What is being done to encourage farmers' markets in Wales? (OAQ515JS)

Christine Gwyther: Farmers' markets can make a useful contribution to farmers' income and my officials are ready to assist local authorities and other partners in developing farmer's markets where possible. As with other markets, they are subject to licensing by local authorities, which have statutory responsibility for food safety and other issues.

Marchnadoedd Ffermwyr

C11 Carwyn Jones: Beth sydd yn cael ei wneud i hyrwyddo marchnadoedd ffermwyr yng Nghymru? (OAQ515JS)

Christine Gwyther: Gall marchnadoedd ffermwyr wneud cyfraniad defnyddiol i incwm ffermwyr ac mae fy swyddogion yn barod i gynorthwyo awdurdodau lleol a phartneriaid eraill i ddatblygu marchnadoedd ffermwyr lle bo modd. Fel yn achos marchnadoedd eraill, rhaid iddynt gael eu trwyddedu gan yr awdurdod lleol, sydd â chyfrifoldeb statudol am ddiogelwch bwyd a materion eraill.

Attracting New Young Entrants into the Farming Industry

Q12 Peter Black: What specific plans does Christine Gwyther have to attract new young entrants into the farming industry in Wales? (OAQ514VB)

Christine Gwyther: As part of the Agenda 2000 proposals, the European Council's Rural Development Regulation provides for grant aid to help young farmers set up. The consultation paper 'Farming for the Future' that I launched on Monday, invited comments on what the priority order should be for measures which can only be funded from the guarantee section of the EAGGF. It would be inappropriate for me to bring forward any proposals before we receive responses to the consultation paper.

Denu Pobl Ifanc i'r Diwydiant Amaethyddol

C12 Peter Black: Pa gynlluniau penodol sydd gan Christine Gwyther i ddenu pobl ifanc i'r diwydiant amaethyddol yng Nghymru? (OAQ514VB)

Christine Gwyther: Fel rhan o gynigion Agenda 2000, mae Rheoliad Datblygu Gwledig Cyngor Ewrop yn darparu ar gyfer rhoi cymorthdaliadau i helpu ffermwyr ifanc i gychwyn yn y diwydiant. Yr oedd y papur ymgynghori 'Farming for the Future', a gafodd ei lansio gennylf

ddydd Llun, yn gwahodd sylwadau ar y drefn flaeoniaeth briodol i fesurau y gellir eu hariannu o adran warant Cronfa Cyfarwyddo a Gwarantu Amaethyddiaeth Ewrop. Ni fyddai'n briodol imi gyflwyno unrhyw gynigion cyn inni dderbyn ymatebion i'r papur ymgynghori.

Promoting the Quality of Welsh Food

Q13 Peter Black: What plans does Christine Gwyther have to introduce an information campaign to promote the quality of Welsh food? (OAQ513VB)

Christine Gwyther: A substantial increase in National Assembly funding of £2.116 million has been made available for agri-food developments, of which £1.816 million is for the WDA for food promotion. An additional £0.350 million is being made available for the Marketing Development Scheme and £1.371 million for the processing and marketing grant which support marketing and investment in food processing.

The WDA established a Food Directorate to lead economic development in the agri-food sector. It will lead on the implementation of the lamb and beef, dairy and organic action plans, aided by the newly-formed Agri-Food Partnership which will take them forward, monitor progress in their implementation and regularly review and update them in conjunction with the National Assembly.

The plans were designed to help develop a viable future for the Welsh food industry. They are based on a common vision linking the primary produce of Welsh agriculture to profitable markets with more added-value food processing.

Hyrwyddo Ansawdd Bwydydd o Gymru

C13 Peter Black: Pa gynlluniau sydd gan Christine Gwyther i gyflwyno ymgyrch wybodaeth i hyrwyddo ansawdd bwydydd o Gymru? (OAQ513VB)

Christine Gwyther: Cafwyd cynnydd sylweddol yn y cyllid a neilltir gan y Cynulliad Cenedlaethol, sef £2.116 miliwn, ar gyfer datblygiadau ym maes bwyd-amaeth, gyda £1.816 miliwn o hwn yn mynd i Awdurdod Datblygu Cymru er mwyn hyrwyddo bwydydd. Mae £0.350 miliwn ychwanegol yn cael ei ddarparu ar gyfer y Cynllun Datblygu Marchnata a £1.371 miliwn ar gyfer y grant prosesu a marchnata sydd yn cefnogi marchnata a buddsoddiad ym maes prosesu bwydydd.

Sefydloedd Awdurdod Datblygu Cymru Gyfarwyddiaeth Bwyd i arwain datblygu economaidd yn y sector bwyd-amaeth. Bydd yn arwain y broses o roi'r cynlluniau gweithredu ar gyfer cig oen a chig eidion, llaeth a bwyd organig ar waith, gyda chymorth y Bartneriaeth Bwyd-Amaeth a ffurfiwyd yn ddiweddar, a fydd yn mynd â'r cynlluniau yn eu blaenau, yn monitro'r cynnydd a wneir o ran eu gweithredu ac yn eu hadolygu a'u diweddu yn rheolaidd ar y cyd â'r Cynulliad Cenedlaethol.

Lluniwyd y cynlluniau gyda'r nod o helpu i sicrhau dyfodol hyfyw i'r diwydiant bwyd yng Nghymru. Maent yn seiliedig ar weledigaeth gyffredin sydd yn cysylltu cynyrch sylfaenol amaethyddiaeth Cymru â marchnadoedd proffidiol gyda mwy o waith prosesu bwyd sydd yn ychwanegu gwerth.

Improved Conditions for Laying Hens

Q14 Lorraine Barrett: How far advanced are Welsh poultry producers in meeting the terms of the new European directive on improved conditions for laying hens? (OAQ548JS)

Christine Gwyther: This is not yet known. The directive was only adopted on 15 June and, until that date, the industry would not have been in a position to consider implementing any of the requirements in advance because the details in the draft directives changed under various presidencies.

Gwell Amodau i Ieir Dodwy

C14 Lorraine Barrett: I ba raddau y mae cynhyrchwyr dofednod Cymru wedi llwyddo hyd yn hyn i gyflawni telerau cyfarwyddeb Ewrop ar well amodau i ieir dodwy? (OAQ548JS)

Christine Gwyther: Ni wyddys eto. Dim ond ar 15 Mehefin y mabwysiadwyd y gyfarwyddeb, a than y dyddiad hwnnw, ni fyddai'r diwydiant wedi bod mewn sefyllfa i ystyried gweithredu unrhyw rai o'r gofynion ymlaen llaw oherwydd i'r manylion yn y cyfarwyddebau drafft newid dan wahanol lywyddiaethau.

Dewi James Ltd (Suspension)

Q15 Nick Bourne: Will Christine Gwyther make a statement regarding the Intervention Board's suspension of the Dewi James Ltd meat processing plant in Cardigan? (OAQ578JS)

Christine Gwyther: The Intervention Board, which operates the over 30 months scheme (OTMS) in the UK on behalf of the Government is currently dealing with the suspension of Dewi James' processing plant because of possible infringements of the OTMS rules.

The matter is within the Intervention Board's competency and it would not be right for me to comment on the investigation.

However, the Intervention Board assured me that the decision was not taken lightly nor without due consideration of the available information. The Board have acted quickly to provide alternative slaughtering arrangements for cattle in south-west Wales. The position is being kept under review and close contact with farming unions and markets in these areas are being maintained.

Dewi James Cyf. (Gwaharddiad)

C15 Nick Bourne: A fydd Christine Gwyther yn gwneud datganiad ar y ffaith bod y Bwrdd Ymyrryd wedi gwahardd gwaith prosesu cig Dewi James Cyf. yn Aberteifi? (OAQ578JS)

Christine Gwyther: Mae'r Bwrdd Ymyrryd, sydd yn gweithredu'r cynllun dros-30-mis yn y DU ar ran y Llywodraeth, ar hyn o bryd yn ymdrin â gwaharddiad gwaith prosesu cig Dewi James oherwydd bod y gwaith, o bosibl, wedi torri rheolau'r dros-30-mis.

Mae'r mater o fewn gallu'r Bwrdd Ymyrryd ac ni fyddai'n iawn imi wneud unrhyw sylw ar yr ymchwiliad.

Fodd bynnag, fe'm sicrhawyd gan y Bwrdd Ymyrryd nad ar chwarae bach y gwnaed y penderfyniad na heb roi ystyriaeth briodol i'r wybodaeth oedd ar gael. Mae'r Bwrdd wedi gweithredu yn sydyn i sicrhau trefniadau eraill ar gyfer lladd gwartheg yn ne-orllewin Cymru. Adolygir y sefyllfa a chedwir mewn cysylltiad agos ag undebau'r ffermwyr a marchnadoedd yn yr ardaloedd hyn.

Milk Processing Capacity

Q16 Alison Halford: What action will Christine Gwyther take to increase milk processing capacity in Wales? (OAQ585JS)

Christine Gwyther: The Secretary of State and the Chairman of the Dairy Working Group launched the industry-led dairy working group on 8 March. Four broad strategic goals were developed to form the foundation of the action plan. One of its objectives is to encourage investment in added-value milk processing in Wales to drive up demand for our top quality milk. Other objectives include improving the marketing of the Welsh dairy sector, maximising the performance of the milk producers and processors and improving the industry's information base.

However, under state aid restrictions, any grant aid towards the cost of investments which will increase milk processing capacity is precluded.

Gallu Prosesu Llaeth

C16 Alison Halford: Pa gamau y mae Christine Gwyther yn mynd i'w cymryd i gynyddu gallu prosesu llaeth Cymru? (OAQ585JS)

Christine Gwyther: Lansiwyd y gweithgor llaeth, sydd yn cael ei arwain gan y diwydiant, gan yr Ysgrifennydd Gwladol a Chadeirydd y Gweithgor Llaeth ar 8 Mawrth. Datblygwyd pedwar nod eang i fod yn sail i'r cynllun gweithredu. Un o'i amcanion yw annog buddsoddiad yng Nghymru ym maes prosesu llaeth gan ychwanegu gwerth er mwyn cynyddu'r galw am ein llaeth sydd o'r safon uchaf. Ymssg yr amcanion eraill mae gwella trefniadau marchnata sector llaeth Cymru, gan hybu perfformiad y cynhyrchwyr a phroseswyr llaeth a gwella sylfaen wybodaeth y diwydiant.

Fodd bynnag, dan y cyfyngiadau ar gymorth gwladol, mae unrhyw gymorth grant tuag at gost buddsoddiadau a fydd yn cynyddu'r gallu prosesu llaeth yn cael ei wahardd.

Cwestiynau i'r Ysgrifennydd Addysg Cyn-16 Questions to the Secretary for Under-16 Education

Closure of Village Schools (Pembrokeshire)

Q5 Nick Bourne: What representations has Rosemary Butler received regarding the proposed closure of village schools in Pembrokeshire and will she make a statement? (OAQ505VB)

The Secretary for Under-16 Education (Rosemary Butler): I have received one representation from Bwlch-y-groes School Action Group who are opposed to the proposal to amalgamate Bwlch-y-groes CP school with Tegryn CP school.

I understand that Pembrokeshire County Council voted on 15 July to publish notices to rationalise provision of school places in north Pembrokeshire.

Cau Ysgolion Pentref (Sir Benfro)

C5 Nick Bourne: Pa gynrychioliadau y mae Rosemary Butler wedi'u derbyn ynghylch y bwrriad i gau ysgolion pentref yn Sir Benfro, ac a wnaiff hi ddatganiad? (OAQ505VB)

Yr Ysgrifennydd Addysg Cyn-16 (Rosemary Butler): Dim ond gan Grŵp Gweithredu Ysgol Bwlch-y-groes, sydd yn gwrrthwynebu'r cynnig i uno Ysgol Gynradd Sirol Bwlch-y-groes gydag Ysgol Gynradd Sirol Tegryn, yr wyf wedi derbyn cynrychioliadau.

Deallaf fod Cyngor Sir Penfro wedi pleidleisio ar 15 Gorffennaf i gyhoeddi rhybuddion i resymoli'r ddarpariaeth lleoedd ysgol yng ngogledd Sir Benfro.

Milk at School

Q6 Pauline Jarman: What representation has Rosemary Butler made to ensure that European subsidies that enable children under five to benefit from milk at school is not threatened? (OAQ538VB)

Rosemary Butler: I have not made any representations on this matter but the Government has, with some success. In June the European Council issued a declaration as follows:

‘The Ministers for Agriculture take the view that the consumption of milk is of great importance in view of its high nutrition value particularly for children and young people. They therefore, consider it appropriate to reflect further on how such consumption can be encouraged in a cost-efficient way taking account of the overall availability of budgetary resources.’

Llaeth yn yr Ysgol

C6 Pauline Jarman: Pa sylwadau y mae Rosemary Butler wedi eu cyflwyno i sicrhau nad yw'r cymorthdaliadau Ewropeaidd sydd yn galluogi plant dan bump oed i dderbyn llaeth yn yr ysgol yn cael eu bygwth? (OAQ538VB)

Rosemary Butler: Nid wyf wedi cyflwyno unrhyw sylwadau ar y mater hwn ond y mae'r Llywodraeth wedi gwneud hynny, gyda pheth llwyddiant. Ym mis Mehefin cyhoeddwyd y datganiad isod gan Gyngor Ewrop:

‘Mae'r Gweinidogion Amaeth o'r farn bod yfed llaeth yn bwysig iawn, yn enwedig i blant a phobl ifanc, am ei fod mor faethlon. Tybiant, felly, mai priodol yw ystyried ymhellach sut y gellir annog hynny mewn ffordd gost-effeithiol gan gymryd i ystyriaeth pa adnoddau cyllidebol sydd ar gael yn gyfan gwbl.’

Reducing Class Sizes

Q7 Christine Chapman: What progress has been made in Wales in reducing classes to 30 pupils or less? (OAQ508VB)

Rosemary Butler: We are well on the way to fulfilling the Government's policy that no five, six or seven year old is in a class of over 30 by 2001-2002 school year. The school census for January 1999 showed that the number of large infant classes in Wales had reduced by 50 per cent when compared with January 1998. Out of 100,000 pupils just 15,000 remained in classes of over 30. As a result of the £11.3 million allocated for 1999-2000, I expect that 90 per cent of the problem of large infant classes which existed in 1997 will be solved.

Lleihau Maint Dosbarthiadau

C7 Christine Chapman: Pa gynnydd sydd wedi ei wneud yng Nghymru i leihau maint dosbarthiadau i 30 neu lai o ddisgyblion? (OAQ508VB)

Rosemary Butler: Yr ydym yn gwneud yn dda o ran cyflawni polisi'r Llywodraeth na fydd unrhyw blentyn pump, chwech neu saith oed mewn dosbarth o fwy na 30 erbyn blwyddyn ysgol 2001-2002. Dangosodd cyfrifiad ysgolion Ionawr 1999 fod nifer y dosbarthiadau babanod mawr yng Nghymru wedi gostwng 50 y cant o'i gymharu â Ionawr 1998. Allan o 100,000 o ddisgyblion, dim ond 15,000 oedd yn dal mewn dosbarthiadau o fwy na 30. O ganlyniad i'r £11.3 miliwn a ddyrannwyd ar gyfer 1999-2000, disgwyliaf y bydd 90 y cant o'r broblem dosbarthiadau babanod mawr a fodolai yn 1997 wedi ei datrys.

Music Education in State Schools

Q8 Michael German: What is the total cost of music education in Wales' state schools that is paid by parents? (OAQ534VB)

Rosemary Butler: This information is not collected centrally. One of the aims of the Music Development Fund for Wales, which was announced earlier this year, will be to extend musical opportunities for all pupils, irrespective of their parents' ability to pay.

Addysg Gerdd mewn Ysgolion Gwladol

C8 Michael German: Beth yw cyfanswm y symiau a delir gan rieni am addysg gerdd mewn ysgolion gwladol yng Nghymru? (OAQ534VB)

Rosemary Butler: Nid yw'r wybodaeth hon yn cael ei chasglu'n ganolog. Un o amcanion y Gronfa Datblygu Cerddoriaeth i Gymru, a gyhoeddwyd yn gynharach eleni, fydd cynnig cyfleoedd cerddorol i bob disgyl, heb ystyried gallu eu rhieni i dalu.

Standardising School Holiday Dates

Q9 Brian Gibbons: Does Rosemary Butler have any plans to standardise schools holiday dates across Wales? (OAQ531VB)

Rosemary Butler: No. Local education authorities are responsible for setting term dates. There are no plans to change LEA's statutory responsibilities for this.

Safoni Dyddiadau'r Gwyliau Ysgol

C9 Brian Gibbons: A oes gan Rosemary Butler unrhyw gynlluniau i safoni dyddiadau'r gwyliau ysgol ledled Cymru? (OAQ531VB)

Rosemary Butler: Nac oes. Awdurdodau addysg lleol sydd yn gyfrifol am bennu dyddiadau'r tymhorau. Nid oes unrhyw gynlluniau i newid cyfrifoldebau statudol yr AAllau yn hyn o beth.

Home-School Arrangements

Q10 Kirsty Williams: What progress has been made with the home-school arrangements in Wales and will Rosemary Butler make a statement? (OAQ546JS)

Rosemary Butler: Guidance on home-school agreements was sent to local authority directors of education and diocesan directors of education, and the chair of every maintained school governing body in Wales on 28 May. A copy has been placed in the Library.

Trefniadau Cartref-Ysgol

C10 Kirsty Williams: Pa gynnydd sydd wedi'i wneud o ran y trefniadau cartref-ysgol yng Nghymru, ac a wnaiff Rosemary Butler ddatganiad? (OAQ546JS)

Rosemary Butler: Anfonwyd canllawiau ar gytundebau cartref-ysgol at gyfarwyddwyr addysg yr awdurdodau lleol a chyfarwyddwyr addysg esgobaethol, ac at gadeirydd corff llywodraethol pob ysgol a gynhelir yng Nghymru ar 28 Mai. Mae copi wedi ei roi yn y Llyfrgell.

School Buildings with Serious Defects

Q11 Gareth Jones: What plans does Rosemary Butler have to release ‘new’ money to alleviate the problem of school buildings with serious defects in Wales? (OAQ510VB)

Rosemary Butler: As part of the Government’s additional capital funding for schools initiative put in place in 1997, an additional £13.3 million is available to local authorities this year and similar amounts will be available in 2000-2001 and again in 2001-2002. Overall this will make available £65 million in grant over five years for schools in Wales.

New Deal capital grant is additional to local authorities’ basic credit approvals: the mechanism by which the bulk of capital funds are allocated to authorities. Provision for 1999-2000 is £42.939 million. Planned provision for 2000-2001 and 2001-2002 is £44.4 million and £54.9 million respectively. It is for individual local authorities to decide how much of their BCAs to allocate to education and which schools should benefit in the light of local needs and priorities.

Diffygion Difrifol mewn Adeiladau Ysgolion

C11 Gareth Jones: Pa gynlluniau sydd gan Rosemary Butler i ryddhau arian ‘newydd’ i liniaru’r broblem o ddiffygion difrifol mewn adeiladau ysgolion yng Nghymru? (OAQ510VB)

Rosemary Butler: Fel rhan o’r cynllun cyllid cyfalaf ychwanegol i ysgolion gan y Llywodraeth, a sefydlwyd yn 1997, mae £13.3 miliwn ychwanegol ar gael i awdurdodau lleol eleni a bydd symiau tebyg ar gael yn 2000-2001 ac eto yn 2001-2002. Yn gyfan gwbl, bydd hyn yn darparu £65 miliwn mewn grantiau dros bum mlynedd i ysgolion yng Nghymru.

Mae grant cyfalaf y Fargen Newydd yn ychwanegol at gymeradwyaethau credyd sylfaenol yr awdurdodau lleol: y peirianwaith a ddefnyddir i ddyrannu’r rhan fwyaf o gyllid cyfalaf i’r awdurdodau. Mae’r ddarpariaeth yn 1999-2000 yn £42.939 miliwn. Mae’r ddarpariaeth sydd wedi ei chynllunio ar gyfer 2000-2001 a 2001-2002 yn £44.4 miliwn a £54.9 miliwn. Mater i’r awdurdodau lleol unigol yw penderfynu faint o’u cymeradwyaeth gredyd sylfaenol i’w ddyrannu i addysg a pha ysgolion sydd i elwa yn wyneb anghenion a blaenoriaethau lleol.

Mobile Telephone Transmitters

Q14 Alun Pugh: How many schools in Wales have mobile telephone transmitters on their premises? (OAQ529VB)

Rosemary Butler: This information is not held centrally.

Trosglwyddyddion Ffonau Poched

C14 Alun Pugh: Faint o ysgolion yng Nghymru sydd â throsglwyddyddion ffonau poced ar dir yr ysgol? (OAQ529VB)

Rosemary Butler: Ni chedwir y wybodaeth hon yn ganolog.

League Tables (GCSE Results)

Q15 Carwyn Jones: Are there any plans to abolish league tables for GCSE results in Wales? (OAQ519JS)

Rosemary Butler: We do not publish school league tables. The school performance information booklets and digests, which are published each autumn, present the examination results for each secondary school in Wales in alphabetical order. They provide parents, schools and local education authorities with a range of information against which the standards in our schools both locally and nationally can be measured. The booklets include both academic and vocational qualifications—Certificates of Educational Achievement, GCSEs, A levels, GNVQs and NVQs—as well as background information on each school. There will be an annual review of the content of the booklets through full consultation with schools and others. Changes will be made to reflect the opportunities available in schools and suggestions made.

Tablau Cynghrair (Canlyniadau TGAU)

C15 Carwyn Jones: A oes unrhyw gynlluniau i ddiddymu tablau cynghrair ar gyfer canlyniadau TGAU yng Nghymru? (OAQ519JS)

Rosemary Butler: Nid ydym yn cyhoeddi tablau cynghrair am ysgolion. Mae'r llyfrynnau a'r crynodebau gwybodaeth ar berfformiad ysgolion, a gyhoeddir bob hydref, yn rhoi canlyniadau arholiad pob ysgol uwchradd yng Nghymru yn nhreft yr wyddor. Maent yn rhoi i rieni, ysgolion ac awdurdodau addysg lleol ystod o wybodaeth a gellir mesur y safonau yn ein hysgolion, yn lleol a chenedlaethol, yn erbyn y wybodaeth honno. Mae'r llyfrynnau'n cynnwys cymwysterau academaidd a galwedigaethol—Cofnodion Cyrhaeddiad, TGAU, Lefel A, GNVQ ac NVQ—yn ogystal â gwybodaeth gefndir am bob ysgol. Adolygir cynnwys y llyfrynnau'n flynyddol gan ymgynghori'n llawn â'r ysgolion ac eraill. Gwneir newidiadau i adlewyrchu'r cyfleoedd sydd ar gael mewn ysgolion a'r awgrymiadau a wneir.

Changes in Welsh Secondary Schools

Q16 Jonathan Morgan: Will Rosemary Butler outline what change there has been in the pupil-teacher ratio and class sizes in Welsh secondary schools in each of the last three years? (OAQ536VB)

Rosemary Butler: The following table show figures for the latest three years for which information is currently available. Figures for January 1999 will be available in the autumn.

	At January:		
	1996	1997	1998
Pupil teacher ratio within maintained secondary schools (1)	16.0	16.2	16.5
Average class size within maintained secondary schools (2)	20.2	20.6	20.6

Source: Schools' Census

Notes:

1. The pupil: teacher ratio shown is the ratio of the total number of full-time equivalent pupils to the total number of full-time equivalent qualified teachers.
2. The average class size is the total number of pupils divided by the total number of classes during a specific period in the school timetable on the day of census enumeration.

Newidiadau yn Ysgolion Uwchradd Cymru

C16 Jonathan Morgan: A fyddai Rosemary Butler gystal ag amlinellu'r newidiadau sydd wedi digwydd yn y gymhareb disgybl-athro a maint dosbarthiadau yn ysgolion uwchradd Cymru yn ystod y tair blynedd ddiwethaf? (OAQ536VB)

Rosemary Butler: Dengys y tabl isod y ffigurau am y tair blynedd ddiwethaf neu'r wybodaeth sydd ar gael ar hyn o bryd. Bydd ffigurau am Ionawr 1999 ar gael yn yr hydref.

	Yn Ionawr:		
	1996	1997	1998
Cymhareb disgybl athro mewn ysgolion uwchradd a gynhelir (1)	16.0	16.2	16.5
Maint dosbarthiadau ar gyfartaledd mewn ysgolion uwchradd a gynhelir (2)	20.2	20.6	20.6

Ffynhonnell: Cyfrifiad Ysgolion

Nodiadau:

1. Y gymhareb disgybl: athro a ddangosir yw cymhareb cyfanswm y disgyblion cyfwerth ag amser llawn i gyfanswm athrawon (cymwysedig) cyfwerth ag amser llawn.
2. Y cyfartaledd maint dosbarthiadau yw cyfanswm y disgyblion wedi ei rannu â chyfanswm y dosbarthiadau yn ystod cyfnod penodol yn amserlen yr ysgol ar ddiwrnod cyfrif y cyfrifiad.

Budget Expenditure Line Figures

Q17 Geraint Davies: Could Rosemary Butler confirm when the budget expenditure line figures for education and training will be available? (OAQ549JS)

Rosemary Butler: Details of all budget expenditure line figures for the Assembly budget were issued by the Assembly Secretary for Finance to Assembly chairs for their specific areas on 23 June. A complete version of all of the Assembly's Budget, dis-aggregated down to budget expenditure line level, will be available to Assembly Members via the intranet web site by the end of July.

The management information system is an entirely new system and provides information electronically in a way which was not available to the Welsh Office. It went live a few weeks ago and information is currently provided for all budgets down to sub-expenditure groups level for 1999-2000 only. The next stage is to provide information down to the next layer of information—budget expenditure line for 1999-2000 to 2001-2002. The BELs will also pick up changes to the allocations to the Assembly Secretary/Committees since the original structure was launched; this phase will be completed by the end of July.

Paper copies of the information are available on request in the meantime and I have arranged for copies of the information on the education budgets to be sent to you.

Ffigurau Llinell Wariant y Gyllideb

C17 Geraint Davies: A allai Rosemary Butler gadarnhau pryd y bydd ffigurau llinell wariant y gyllideb ar gyfer addysg a hyfforddiant ar gael? (OAQ549JS)

Rosemary Butler: Cyhoeddwyd manylion ffigurau holl linellau gwariant y gyllideb, yng nghyswllt cyllideb y Cynulliad, gan Ysgrifennydd Cyllid y Cynulliad i gadeiryddion y Cynulliad ar gyfer eu meysydd penodol hwy ar 23 Mehefin. Bydd fersiwn cyflawn o Gyllideb y Cynulliad yn ei chrynswth, wedi ei rhannu i lawr i lefel y llinellau gwariant, ar gael i Aelodau'r Cynulliad ar y safle ar y fewnrwyd erbyn diwedd Gorffennaf.

Mae'r system rheoli gwybodaeth yn system gwbl newydd ac mae'n darparu gwybodaeth yn electronig mewn ffordd nad oedd ar gael i'r Swyddfa Gymreig. Aeth yn fyw ychydig wythnosau'n ôl ac mae gwybodaeth ar gael ar hyn o bryd am yr holl gyllidebau i lawr i lefel y grwpiau is-wariant am 1999-2000 yn unig. Y cam nesaf yw darparu gwybodaeth i lawr i'r haen nesaf o wybodaeth—llinell wariant y gyllideb am 1999-2000 i 2001-2002. Bydd y llinellau gwariant hefyd yn amlygu newidiadau yn y dyraniadau i Ysgrifenyddion/Pwyllgorau'r Cynulliad ers lansio'r strwythur gwreiddiol; bydd y cam hwn wedi ei gwblhau erbyn diwedd Gorffennaf.

Yn y cyfamser mae copïau papur o'r wybodaeth ar gael drwy ofyn ac yr wyf wedi trefnu bod copïau o'r wybodaeth ar y cyllidebau addysg yn cael eu hanfon atoch.

Welsh-medium Comprehensive School (Bridgend)

Q18 Carwyn Jones: What progress is being made to establish a Welsh-medium comprehensive school in Bridgend County Borough? (OAQ520JS)

Rosemary Butler: Responsibility for the planning and provision of school places rests with Bridgend County Borough Council's local education authority. A bid has been submitted by the authority for support for a new Welsh medium comprehensive school under the recent round of private finance initiative credits. Mr Peter Law expects to be in a position to announce successful bids later this month.

Ysgol Uwchradd Cyfrwng Cymraeg (Pen-y-bont ar Ogwr)

C18 Carwyn Jones: Pa gynnydd a wnaed o safbwyt sefydlu ysgol uwchradd cyfrwng Cymraeg ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr? (OAQ520JS)

Rosemary Butler: Awdurdod addysg lleol Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr sydd yn gyfrifol am gynllunio a darparu lleoedd ysgol. Cyflwynwyd cais gan yr awdurdod am gefnogaeth i ysgol uwchradd cyfrwng Cymraeg dan gylch diweddar credydau'r cynllun cyllid preifat. Mae Mr Peter Law yn disgwyli bod mewn sefyllfa i gyhoeddi'r ceisiadau llwyddiannus yn ddiweddarach y mis hwn.

Attention Deficiency Hyperactivity Disorder

Q19 Ieuan Wyn Jones: What provision does Rosemary Butler intend to make to ensure that children in Wales suffering from attention deficiency hyperactivity disorder receive a full education? (OAQ518VB)

Rosemary Butler: Responsibility for ensuring that appropriate provision is made for children with special educational needs, including learning difficulties associated with attention deficiency hyperactivity disorder, rests with LEAs and schools. In doing so, they are required to have regard to the guidance contained in the 'Code of Practice on the Identification and Assessment of SEN'. The Code sets out practical guidance on identification and assessment and for making appropriate provision to meet specific needs.

In January, the Welsh Office published its Action Programme for SEN, ‘Shaping the Future for Special Education’. A key part of the action programme is the development of greater regional co-ordination of SEN services, including provision for low-incidence SEN such as ADHD.

The action programme also features improved training for teachers and support assistants so that they are able to identify particular needs, such as ADHD, and provide the necessary support.

Anhwylder Attention Deficiency Hyperactivity

C19 Ieuan Wyn Jones: Pa ddarpariaeth y mae Rosemary Butler yn bwriadu ei gwneud i sicrhau bod plant yng Nghymru sydd yn dioddef o'r anhwylder *attention deficiency hyperactivity* yn derbyn addysg lawn? (OAQ518VB)

Rosemary Butler: Mae'r cyfrifoldeb am sicrhau y gwneir darpariaeth briodol ar gyfer plant ag anghenion addysgol arbennig, gan gynnwys anawsterau dysgu sydd yn gysylltiedig â'r anhwylder *attention deficiency hyperactivity* yn gorffwys gyda'r AALlau a'r ysgolion. Wrth wneud hynny, mae gofyn iddynt roi sylw i'r canllawiau sydd wedi eu cynnwys yn y 'Cod Ymarfer ar Adnabod ac Asesu Anghenion Addysg Arbennig'. Mae'r Cod yn rhoi canllawiau ymarfer ar adnabod ac asesu ac ar wneud darpariaeth briodol i ddiwallu anghenion penodol.

Ym mis Ionawr, cyhoeddodd y Swyddfa Gymreig ei Rhaglen Weithredu i AAA, 'Llunio'r Dyfodol i Addysg Arbennig'. Rhan allweddol o'r rhaglen weithredu yw datblygiad mwy o gydlyn u rhanbarthol yn y gwasanaethau AAA, gan gynnwys darparu ar gyfer Anghenion Addysgol Arbennig na cheir llawer iawn o achosion ohonynt, fel ADHD.

Mae'r rhaglen weithredu hefyd yn cynnig gwell hyfforddiant i athrawon a chynorthwywyr cefnogi fel eu bod yn gallu adnabod anghenion penodol, megis ADHD, a darpu'r gefnogaeth angenrheidiol.

Funding Formula (Social Deprivation)

Q20 Peter Black: Will Rosemary Butler consider introducing a factor of social deprivation into the funding formula for schools in Wales? (OAQ516VB) [R]

Rosemary Butler: The factors which a local education authority can take into account in its formula for determining school budget shares are contained in schedule 3 of the Financing of Maintained Schools Regulations 1999. Social deprivation is listed in paragraph 25.

Fformiwla Gyllido (Amddifadedd Cymdeithasol)

C20 Peter Black: A wnaiff Rosemary Butler ystyried cyflwyno ffactor o amddifadedd cymdeithasol i'r fformiwla gyllido ar gyfer ysgolion Cymru? (OAQ516VB) [R]

Rosemary Butler: Mae'r ffactorau y gall awdurdod addysg lleol eu cymryd i ystyriaeth yn ei fformiwla ar gyfer pennu sut mae rhannu'r gyllideb ysgolion wedi ei chynnwys yn atodlen 3 Rheoliadau Cyllido Ysgolion a Gynhelir 1999. Mae amddifadedd cymdeithasol wedi ei restru ym mharagraff 25.

Socio-economically Disadvantaged Pupils

Q21 John Griffiths: What strategies will the Assembly implement to provide additional resources to schools in Wales with comparatively higher percentages of socio-economically disadvantaged pupils? (OAQ540VB)

Rosemary Butler: The review of the standard spending assessment formula carried out by Swansea University recommended that the Assembly should look at the impact of deprivation on education services. This recommendation is being taken forward as part of the review implementation plan agreed with the Welsh Local Government Association. The aim is a new distribution formula which the Assembly will be asked to consider for the 2001-2002 local government revenue settlement.

School budgets are essentially a matter for local education authorities as they are responsible for setting levels of provision and creating the funding formula for schools in their area. Schedule 3 of the Financing of Maintained Schools Regulations 1999 offers a menu of factors to determine budget shares from which LEAs can select to meet local needs and circumstances. Social deprivation is listed in paragraph 25 of the document.

Disgyblion ag Anfanteision Economaidd-gymdeithasol

C21 John Griffiths: Pa strategaethau y bydd y Cynulliad yn eu rhoi ar waith i ddarparu adnoddau ychwanegol i ysgolion Cymru sydd â chanrannau cymharol uwch o ddisgyblion ag anfanteision economaidd-gymdeithasol? (OAQ540VB)

Rosemary Butler: Argymhellodd yr adolygiad o'r fformiwla asesiad gwariant cyffredinol a gynhalwyd gan Brifysgol Abertawe y dylai'r Cynulliad edrych ar effaith amddfadedd ar wasanaethau addysg. Mae'r argymhelliaid hwn yn cael ei symud yn ei flaen fel rhan o'r cynllun i roi'r adolygiad ar waith, y cytunwyd arno gyda Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru. Y nod yw fformiwla ddosbarthu newydd y gofynnir i'r Cynulliad ei hystyried ar gyfer setliad refeniw llywodraeth leol 2001-2002.

GCSE Examinations

Q22 Brian Gibbons: What proportion of boys and girls in Wales achieved five A-C grades in GCSE examinations over the last three years? (OAQ532VB)

Rosemary Butler: The figures requested are shown in the following table:

Percentage of 15-year-olds achieving five or more GCSEs at grades A* to C or vocational equivalent

Year	Boys	Girls
1996	37	47
1997	39	49
1998	40	52

A comparison of boys' and girls' examination achievements is contained in Statistical Brief, SDB 60/99, entitled 'Examination Achievements: Gender Analysis', which is available in the Library.

Arholiadau TGAU

C22 Brian Gibbons: Pa gyfran o fechgyn a merched yng Nghymru a gyflawnodd bum gradd A-C yn yr arholiadau TGAU dros y tair blynedd ddiwethaf? (OAQ532VB)

Rosemary Butler: Mae'r ffigurau y gofynnwyd amdanynt i'w gweld yn y tabl isod:

Canran y disgyblion 15 oed a enillodd bum neu fwy TGAU graddau A* i C neu'r cymhwyster galwedigaethol cyfatebol

Blwyddyn	Bechgyn	Merched
1996	37	47
1997	39	49
1998	40	52

Mae canlyniadau arholiad bechgyn a merched yn cael eu cymharu yn y Briff Ystadegol, SDB 60/99, dan y teitl 'Cyraeddiadau mewn Arholiadau: Dadansoddiad yn ôl Rhyw', sydd ar gael yn y Llyfrgell.

Financial Problems and Teacher Redundancies

Q23 Peter Black: How does Rosemary Butler propose to assist schools in Wales facing financial problems and teacher redundancies due to falling school rolls? (OAQ517VB) [R]

Rosemary Butler: Schools generally are benefitting from the £70 million specifically included for education in the local government revenue settlement for 1999-2000. The Assembly has begun to consider levels of provision for 2000-2001 onwards as part of its budgetary discussions.

The Financing of Maintained Schools Regulations 1999 allow a local education authority to build into its budget formula factors to protect schools facing financial difficulties. For example, paragraph 28 of Schedule 3 provides for the formula to protect schools where budget shares would otherwise be reduced year-on-year by more than five per cent if the LEA so wishes.

Problemau Ariannol a Diswyddo Athrawon

C23 Peter Black: Sut y mae Rosemary Butler yn bwriadu rhoi cymorth i ysgolion yng Nghymru sydd yn wynebu problemau ariannol a diswyddo athrawon o ganlyniad i leihad yn nifer y disgyblion? (OAQ517VB) [R]

Rosemary Butler: Yn gyffredinol, mae ysgolion yn elwa o'r £70 miliwn sydd wedi ei gynnwys yn benodol ar gyfer addysg yn setliad refeniu llywodraeth leol ar gyfer 1999-2000. Mae'r Cynulliad wedi dechrau ystyried lefelau'r ddarpariaeth ar gyfer 2000-2001 ac wedi hynny fel rhan o'i drafodaethau cyllideb.

Mae Rheoliadau Cyllido Ysgolion a Gynhelir 1999 yn caniatáu i awdurdod addysg lleol ymgorffori ffactorau yn ei gyllideb i amddiffyn ysgolion sydd yn wynebu anawsterau ariannol. Er enghraifft, mae paragraff 28 Atodlen 3 yn caniatáu i'r fformiwl a amddiffyn ysgolion lle byddai cyfrannau'r gyllideb yn gostwng flwyddyn ar ôl blwyddyn o fwy na phump y cant fel arall, os yw'r AAL1 yn dymuno hynny.

Reduction of Class Sizes

Q24 Nick Bourne: What progress has been made in reducing class sizes to below 30 in Wales? (WAQ569JS)

Rosemary Butler: I refer the Member to the reply I gave to question OAQ569JS, from Christine Chapman on 21 July.

Lleihau Maint Dosbarthiadau

C24 Nick Bourne: Pa gynnydd sydd wedi'i wneud i leihau maint dosbarthiadau i lai na 30 yng Nghymru? (WAQ569JS)

Rosemary Butler: Cyfeiriaf yr Aelod at yr ateb a roddais i gwestiwn OAQ569JS, gan Christine Chapman ar 21 Gorffennaf.

GM Foods in Welsh Schools

Q25 Nick Bourne: Will Rosemary Butler make a statement with regard to the use of genetically modified foods in Welsh schools? (OAQ572JS)

Rosemary Butler: Decisions on whether to provide or sell GM foods in schools are a matter for local resolution. However, to improve consumer choice, from September 19 1999 all caterers including those who provide or sell food in schools, will be required to label their foods if they contain GM soya or maize.

In addition, the National Assembly for Wales has power to grant fund the capital costs of voluntary aided (church) schools. £5.4 million is provided this year and planned provision for 2000-2001 and 2001-2002 is £6.8 million and £7 million respectively .

The Assembly has begun to review levels of provision for capital investment in schools for 2000-2001 onwards as part of its budgetary discussions.

Bwydydd a Addaswyd yn Enetig yn Ysgolion Cymru

C25 Nick Bourne: A wnaiff Rosemary Butler ddatganiad o ran y defnydd a wneir o fwydydd a addaswyd yn enetig yn ysgolion Cymru? (OAQ572JS)

Rosemary Butler: Mater i benderfynu arno'n lleol yw pa un i ddarparu neu werthu bwydydd a addaswyd yn enetig mewn ysgolion. Fodd bynnag, er mwyn rhoi mwy o ddewis i'r defnyddiwr, o 19 Medi 1999 bydd pob arlwywr, gan gynnwys y rheini sydd yn darparu neu'n gwerthu bwyd mewn ysgolion, yn gorfol labelu eu bwydydd os ydynt yn cynnwys soia neu gorn a addaswyd yn enetig.

Yn ogystal, mae gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru y grym i gyllido costau cyfalaf ysgolion (eglwysig) a gynorthwyr yn wirfoddol â grant. Darperir £5.4 miliwn eleni ac mae darpariaeth o £6.8 miliwn a £7 miliwn wedi ei chynllunio ar gyfer 2000-2001 a 2001-2002.

Mae'r Cynulliad wedi dechrau adolygu lefelau'r ddarpariaeth ar gyfer buddsoddi cyfalaf mewn ysgolion o 2000-2001 ymlaen fel rhan o'i drafodaethau ar y gyllideb.